

gende Synspunkt for Regeringen, men det har selvfølgelig samtidig været dens Ønske at lægge den størst mulige Vægt paa, at Traktaten blev af en saadan Karakter, at den sikrede os de bedst mulige Betingelser for at kunne fortsætte med Handelen paa Rusland, og det forekommer mig, at den danske Traktat i den Henseende kan staa Maal med andre Landes Traktater, og at vi virkelig har faaet en tilfredsstillende Ordning paa de Punkter, der er Hovedpunkter for os, nemlig med Hensyn til Told, Erhvervsvirksomhed i Rusland, Transport og Transit, og sidst, men ikke mindst den danske Skibsfart. Disse Spørgsmaal har særlig fundet deres Løsning i Artiklerne II, IV, VII, VIII og IX i Traktaten.

Endvidere er Bestræbelserne gaaet ud paa at faa Traktaten formuleret paa en saadan Maade, at de Goder, som de andre med os ligestillede Lande kunde opnaa i Rusland, ogsaa kom Danmark til gode, og det er først og fremmest sket gennem den Mestbegunstigelse, som vi har opnaaet, og som gør, at vi automatisk følger med, hvis der for andre Lande skulde skabes bedre Betingelser, end de nu har. Men ogsaa i Forhold til de de jure anerkendende Lande har vi søgt at sikre os saaledes, at vi, hvis vi vil gøre lignende Indrømmelser, som de har gjort, automatisk kan følge med og faa de samme Forhold, som bydes andre Stater.

Endvidere er der truffet de nødvendige Bestemmelser for Danskes Adgang til Rusland og for, at de kan leve og virke der under saa gunstige Forhold, som Rusland nu en Gang byder. Jeg skal særligt fremhæve, at vi er fritaget for enhver tvungen Tjenesteydelse, og at rørlig og fast Ejendom, som tilhører Danske og lovligt er importeret eller erhvervet i Rusland, ikke skal kunne underkastes nogen Rekvizition eller Fratagelse fra den russiske Regerings eller lokale Myndigheders Side, medmindre der ydes fuld Erstatning. Det forekommer mig derfor, at man kan sige, at vi har opnaaet saa gode Betingelser, som der kunde opnaas under de eksisterende Forhold, og det er vel ogsaa derfor, at Erhvervene, ikke mindst efter at Traktaten er blevet offentligt bekendt, i saa høj Grad har slaaget til Lyd for, at den maatte blive godkendt, saa at de kunde faa Lejlighed til i Fremtiden at virke i Rusland.

Med Hensyn til den Propaganda, som ofte har været omtalt, og som altid nævnes, naar Talen er om russiske Forhold, har vi gjort, hvad vi kunde, for at ordne

Delegationsforholdene saaledes, at Propaganda kan undgaas. For det første skal altsaa de væsentligste, mere fremragende Medlemmer af Delegationen godkendes paa Forhaand, og overfor de andre har vi Pasbestemmelserne, som berettiger os til at udelukke, og hvorefter vi ogsaa ved at nægte Forlængelse af Opholdstilladelse kan skaffe os af med Elementer, som skulde forekomme os besværlige i den Henseende.

Der har til min Beklagelse været rettet enkelte Angreb paa Delegationen, som har været ovre i Rusland. Jeg vil her benytte Lejligheden til overfor det høje Ting at fremhæve, at Udenrigsministeriet har fundet al Grund til at anerkende Kammerherre Clans og Delegationens Virksomhed og har udtalt sin uforbeholdne Tak til den for det Arbejde, den har udført.

I øvrigt skal jeg for de enkelte Bestemmelers Vedkommende henvise til selve Traktaten, som nu har været gennemdrøftet i det udenrigske Udvalg, og jeg skal tillade mig at anbefale det foreliggende Forslag til Rigsdagsbeslutning til det høje Tings Godkendelse.

Moltesen: Det foreliggende Forslag til Rigsdagsbeslutning har været behandlet, som det høje Ting ved, i det udenrigspolitiske Nævn, som har delt sig i et Flertal og et Mindretal. Jeg skal tillade mig at anbefale det høje Ting at følge Flertallet i den Stilling, det har indtaget. Der foreligger altsaa Forslag om en midlertidig Overenskomst om en Handelsforbindelse med Rusland for at sikre og yderligere udvikle den, som vi allerede har. Herved bringer vi Rusland ind i det Kredsløb, det økonomiske Kredsløb, som er nødvendigt, for at Europa og Verden overhovedet kan genopbygges. Det er maaske det eneste Bidrag, som vi direkte udenrigspolitisk kan give hertil. Alle ved, at det er en Nødvendighed for Europas og Verdens Genopbygning, at Rusland kommer med i Kredsløbet, og jo før det sker, des sundere vil Ruslands Sjæl ogsaa blive. Danmark har her ved denne Handelsoverenskomst faaet en Stilling saa god, som den er opnaaet af nogen af de andre Stater, der har en Handelsoverenskomst med Rusland, og som kun er gaaet til en de facto Anerkendelse. Endvidere faar Danmark de samme Fordele, som enhver anden Stat af samme Kategori maatte opnaa senere hen. Derfor er Overenskomsten ogsaa ønsket af alle Hovedorganisationerne og indenfor Erhvervene